

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a Státním rozpočtem ČR InoBio – CZ.1.07/2.2.00/28.0018

Jak efektivně a účinně snižovat stavy černé zvěře

Petr Ziegrosser (arev@arev.cz)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Černá zvěř - problematika

Petr Ziegrosser (arev@arev.cz)

Lov černé zvěře

Petr Ziegrosser

2012

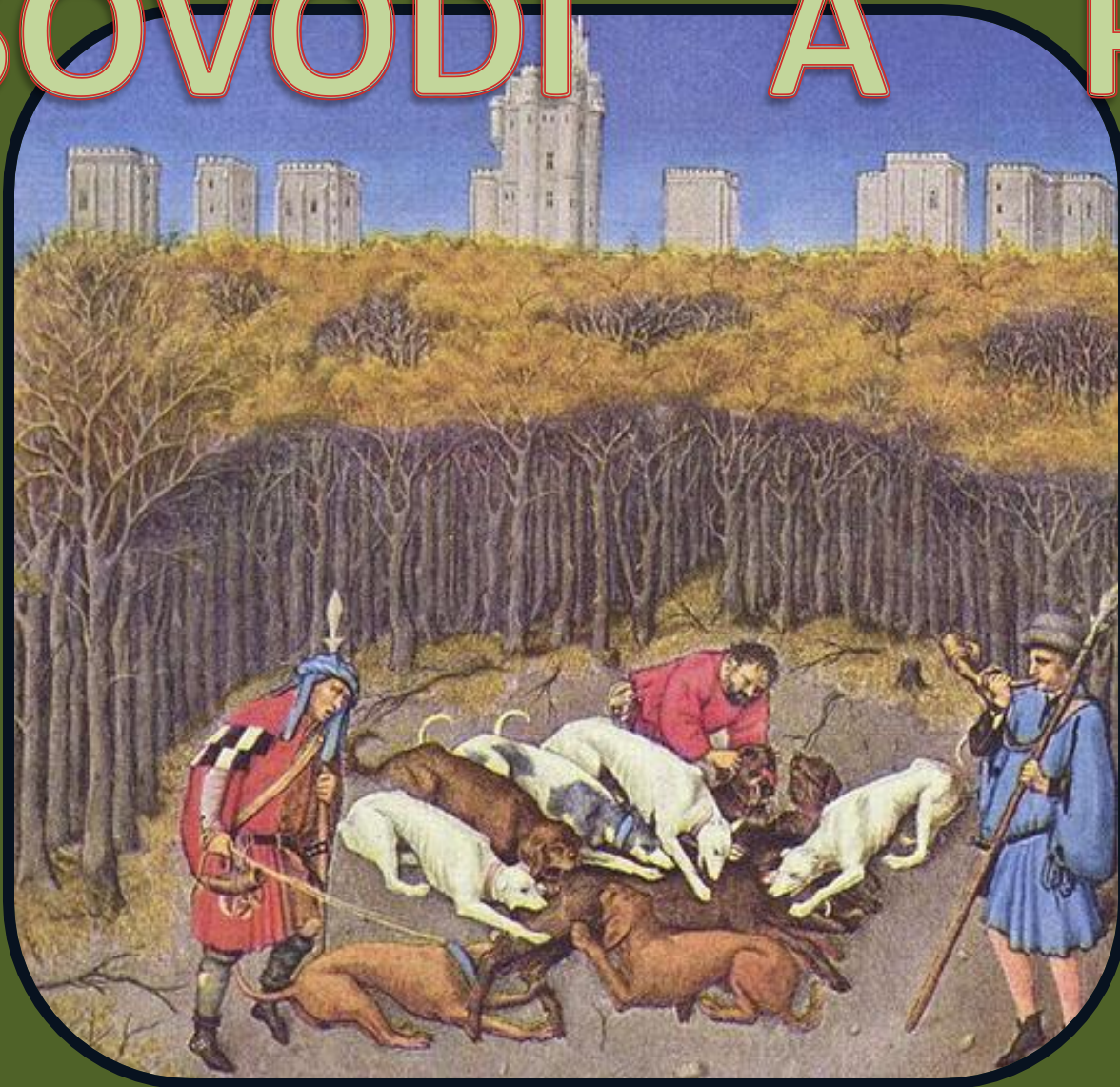
Naháňka se slíděním

A photograph of a small, scruffy dog sitting on a forest floor covered in fallen leaves. The dog is wearing an orange vest and has a large, brown leather backpack on its back. A long, thin wooden stick is leaning against a large tree trunk to the right of the dog. The background shows a dense forest with trees having vibrant autumn foliage in shades of yellow and orange. The scene is lit with soft, natural light, suggesting a late afternoon or early morning setting.

Petr Ziegrosser

2012

PSOVODI A PSI

Hospodaření s černou zvěří v zemědělské krajině

(problémy a opatření)

Petr Ziegrosser

2013

LF Brno 17.4.2013

Černá zvěř - problematika

Petr Ziegrosser (arev@arev.cz)

Hospodaření s černou zvěří v
zemědělské krajině
(problémy opatření)

Jak efektivně a účinně
snižovat stavy černé zvěře

Petr Ziegrosser

Petr Ziegrosser

2013

Vývoj stavů

Černá zvěř - problematika

Roční odlovy

Reprodukce

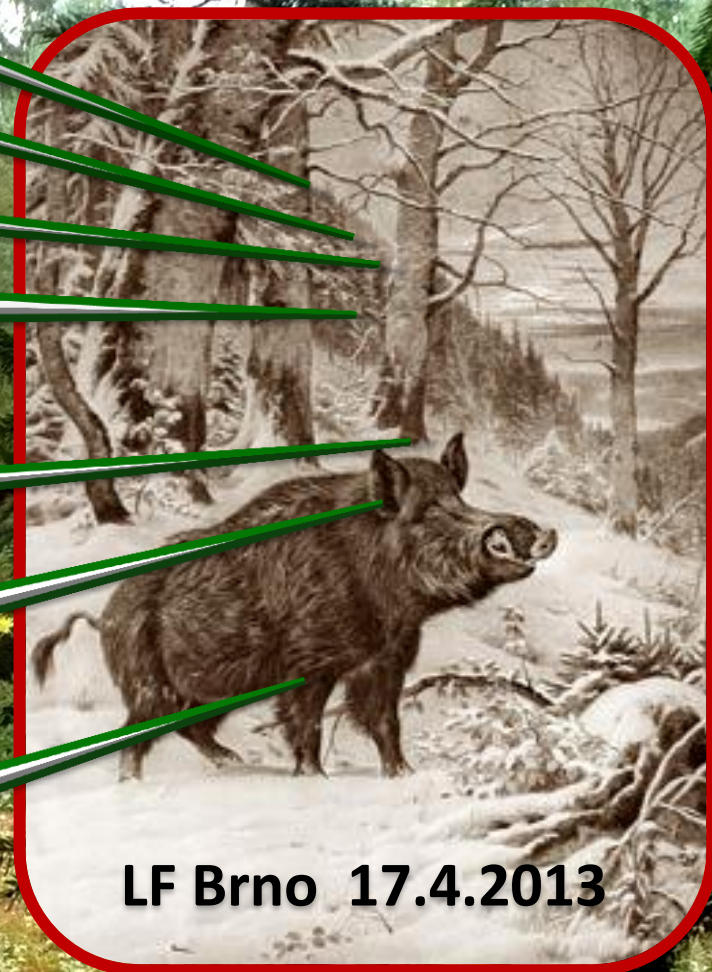
**Co ovlivňuje
stavy černé zvěře**

Jak to bylo kdysi

**Výhled do
budoucnosti**

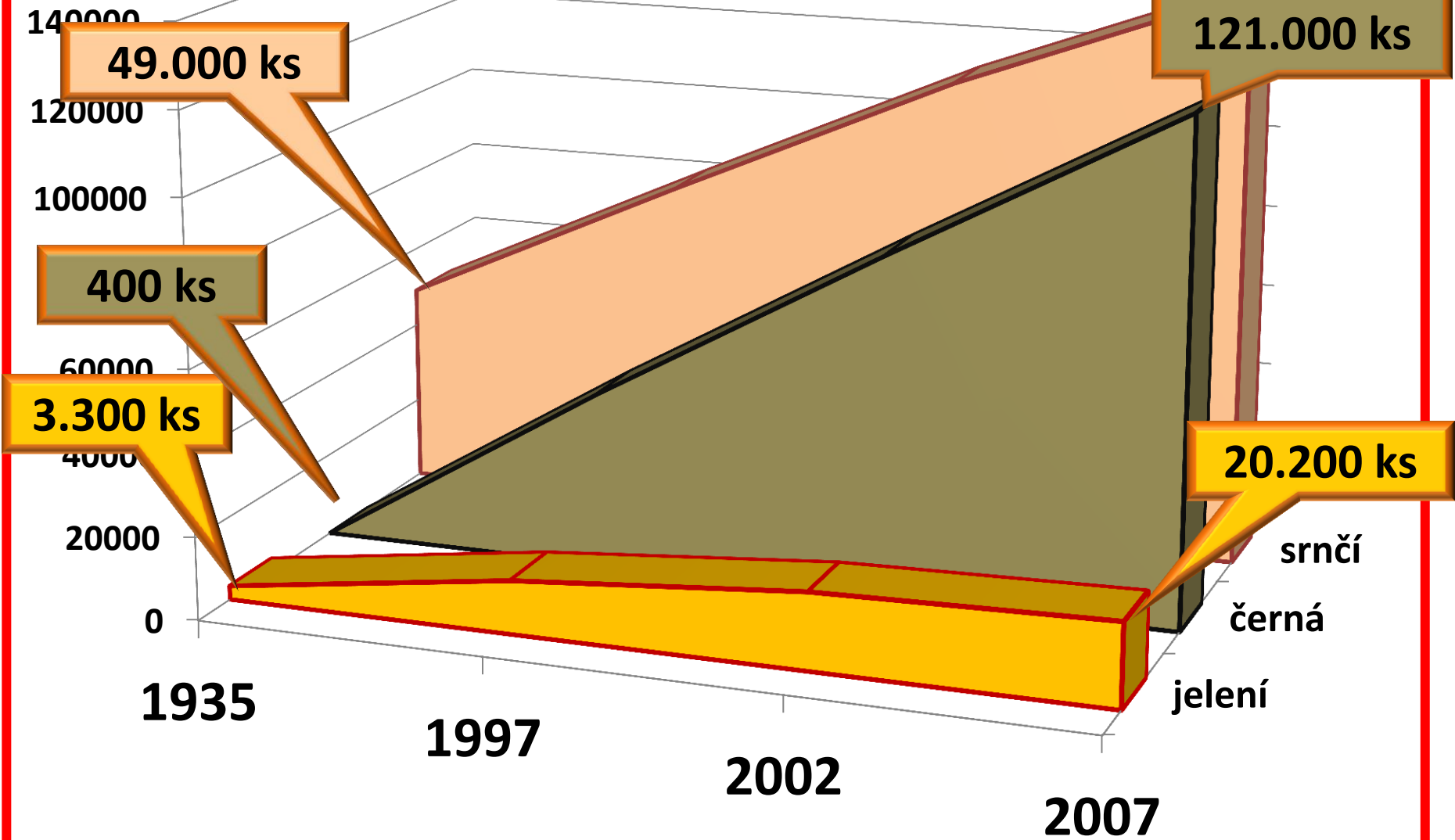
**Proč se nám
nedaří**

darev.cz)

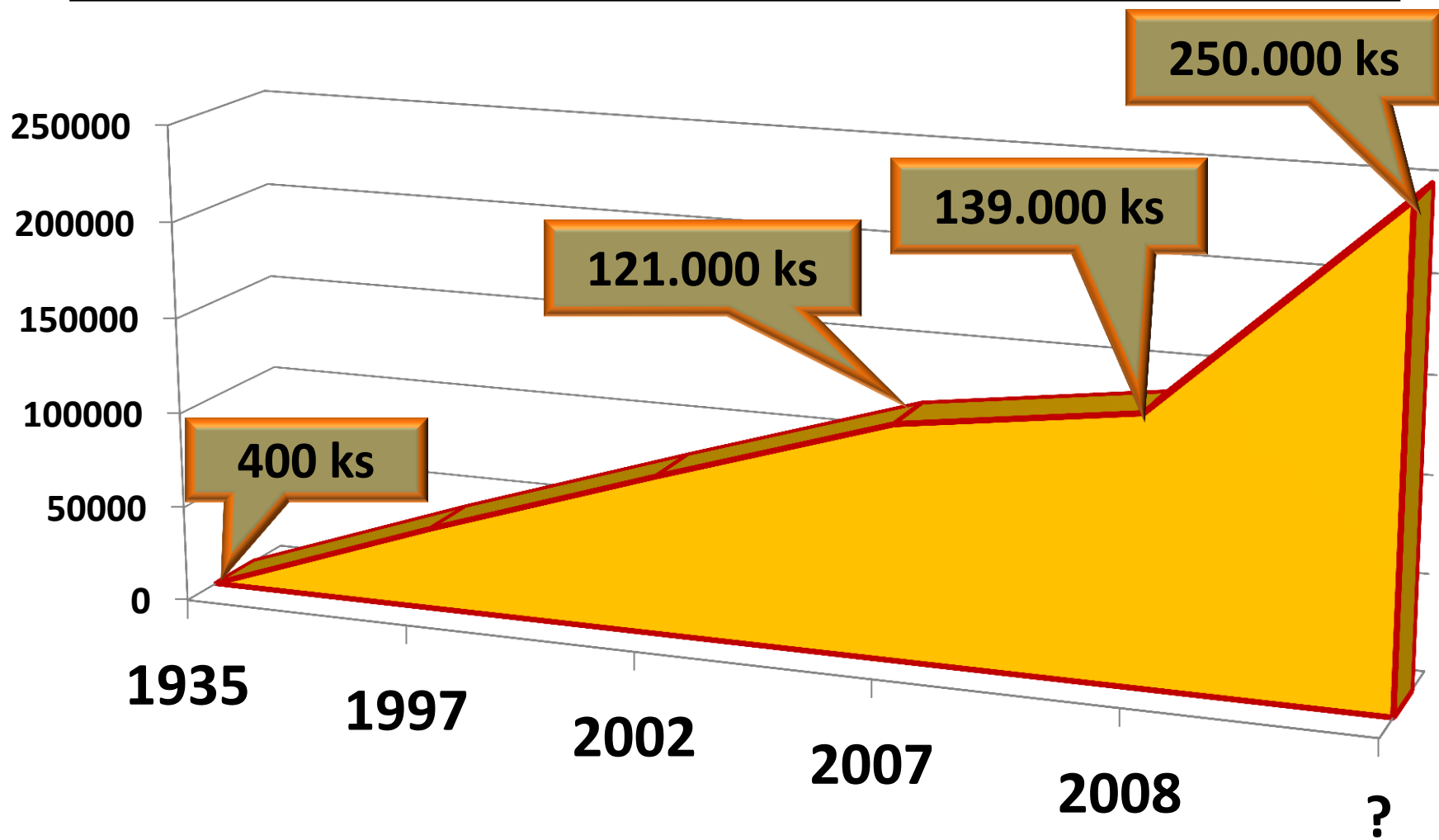

LF Brno 17.4.2013

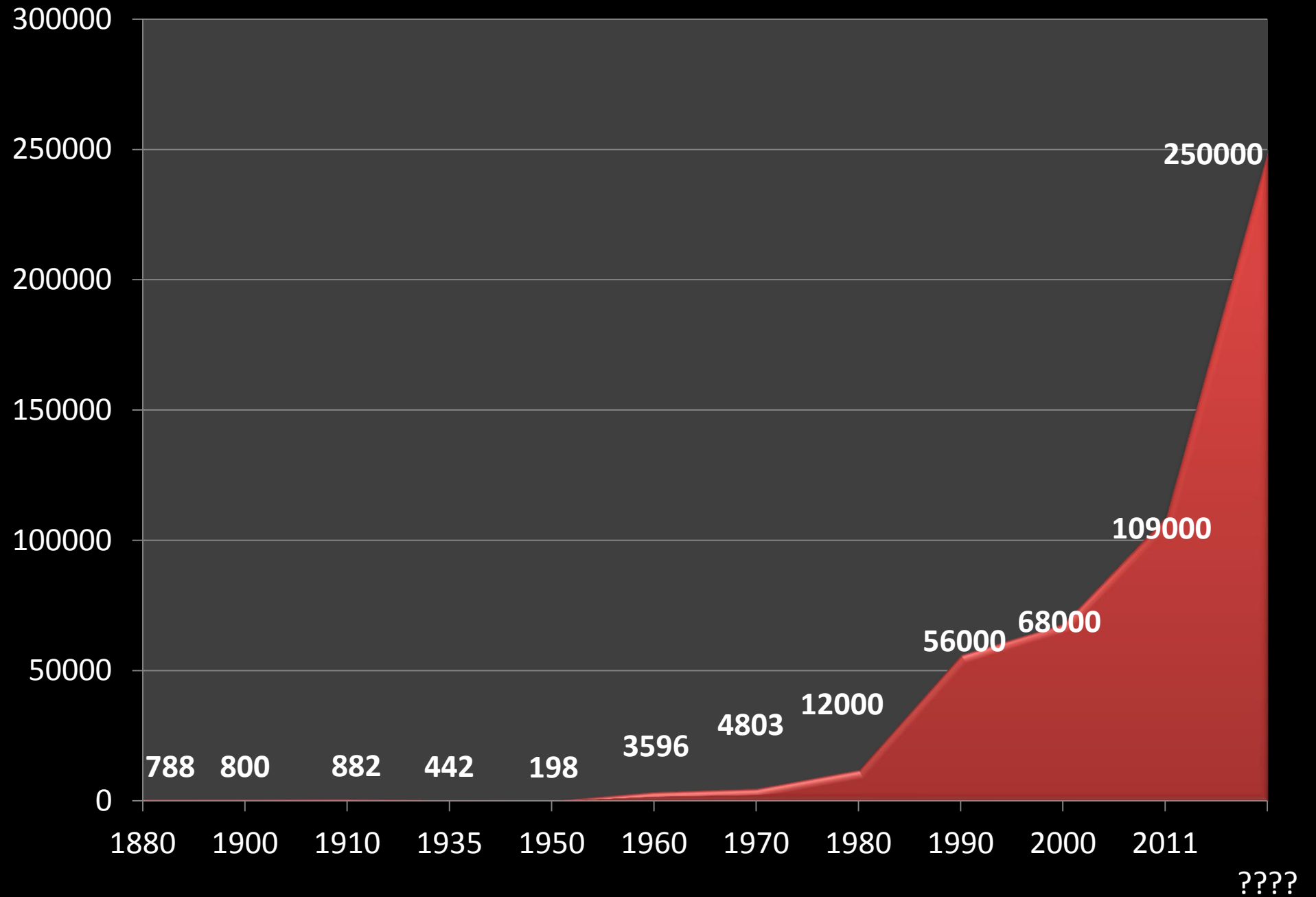
Roční odlov v letech 1935 až 2007

Roční odlov černé zvěře v letech 1935 až 2008

Odlov černé zvěře

Bachyně „TEREZA“

Hlavní příčiny současného vysokého nárůstu stavů černé jsou:

- Špatná sociální struktura
- Časté semenné roky dubu a buku zapříčiněné patrně znečištěným ovzduším
- Vysoká potravní nabídka na zemědělských plochách
- Celoroční krmení černé
- Absence přirozených nepřátel
- Nízký odlov

Trochu počtů

(Normovaný stav je- včetně obor- 10.754 ks)

Počáteční stav 5 ks kňourů a 30 ks bachyní, v prvním roce od bachyně v průměru 5 ks selat. V následujících letech jen 200 % přírůstku z celkového stavu.

	Poč.stav	Přírůst	Celkem
1.rok	35	150	185
2.rok	185	370	555
3.rok	555	1.110	1.665
4.rok	1.665	3.330	4.995
5.rok	4.995	9.990	14.985

Redukce stavů černé zvěře

Čím lze stavy černé zvěře snížit:

1/Nemoc

2/Hlad

3/Nepříznivé klimatické podmínky

4/Přirození nepřátelé

5/Odlov a odchyt

Klasický mor prasat

Porýní – Falz

**OD ROKU 2002 VYDÁNO NA VAKCINACI
3,6 MILIONU EUR**

• Česká republika

- Rozloha: 78 866 km²
- Počet obyvatel: 10 283 mil

Jsme na to připraveni ?

Africký mor prasat

Vyhláška č. 202/2004 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání afrického moru prasat § 15

§ 15

Opatření v případech podezření na africký mor prasat nebo potvrzení afrického moru prasat u prasat divokých:

..... tato opatření mohou zahrnovat **pozastavení lovu** a **zákaz krmení** prasat divokých

..... veškeré osoby přicházející do styku s prasaty divokými uplatňovaly **odpovídající hygienická opatření** ke snížení nebezpečí šíření viru afrického moru prasat

Vyhláška č. 202/2004 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání afrického moru prasat § 15

..... zajistí, aby **veškerá ulovená nebo uhynulá prasata divoká** ve stanovené zamořené oblasti byla prohlédnuta úředním veterinárním lékařem a vyšetřena na africký mor prasat v souladu s diagnostickou příručkou; kadávery pozitivních zvířat jsou zpracovány pod dohledem úředního veterinárního lékaře

Můžeme černou zvěř vyhladovět ?

V naší kulturní krajině nemůžeme

Ale hlavně nechceme !!

Nepříznivé klimatické podmínky

Rusko – Kirovská oblast:

Jaro přijde začátkem května, vše je zaplaveno vodou.

Léto je krátké a do konce srpna miliony komárů

Podzim je ještě kratší a od konce října mrzne a padá sníh.

Zima dlouhá, teploty spadnou k -40 °C a je 1m sněhu.

Žádná pole, lidé mají jediný cíl : přežít !

Tak tady černou zcela jistě nepotkáte !

Přirození nepřátelé

VLK - MEDVĚD - RYS

Co ovlivňuje počty zvěře

~~NEÚRODA = HLAD~~

~~PREDÁTORI~~

~~NEMOCI~~

POČASÍ

PŘÍRODA

LOV

Likvidace predátorů

Léčba a vakcinace

KRMENÍ

ČLOVĚK

Moderní myslivecké základy a chovatelské zásady se vytvořily v 70.tých letech minulého století.

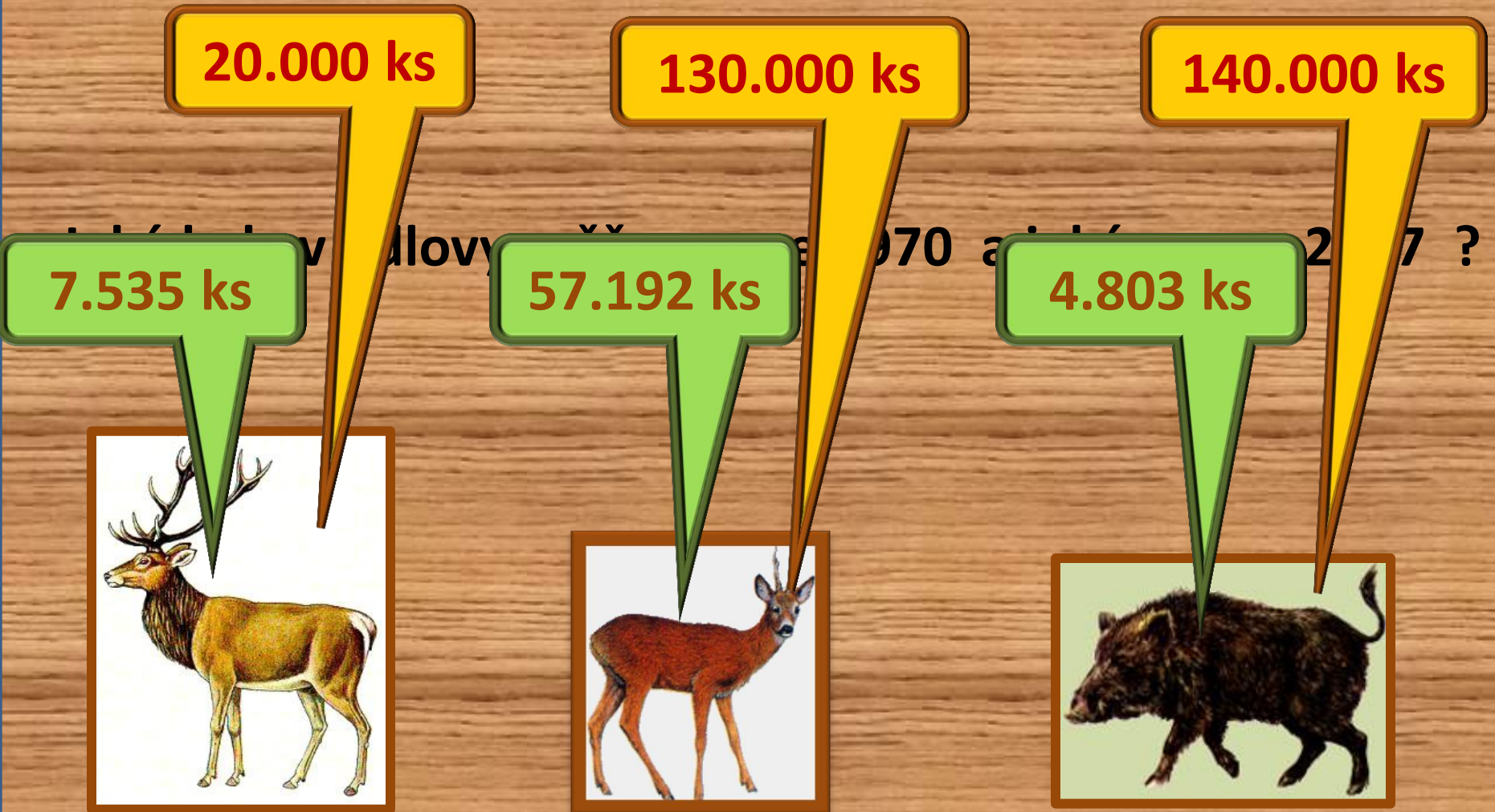

Foto : Ruda Slaba

1766 – MARIE TEREZIE
ŠKOD ZPŮSOBE

NT O HRAZENÍ

František I. Štěpán Lotrinský
(1708 -1765)

Josef II.

Marie Terezie

NE ZVEŘ

NE

1945 – Prof.Komárek – Myslivost v Českých zemích :

„ S hlediska čistě loveckého jest však kňour jedno z nejkrásnějších zvířat a jeho lov je jedním z nejnapínavějších.

Přesto lze pochybovati,že by se obliba pro černou zvěř v českých zemích znovu tak pozvedla,že by bylo zabráněno jejímu úplnému zmizení.

Mám za to,že je to zvěř minulosti.....“

Výhled do budoucna:

O.K.

A group of wild boar piglets are seen in a field of tall, green grass. The piglets are of various shades of brown and tan, some with darker spots. They are scattered throughout the field, some looking towards the camera and others looking away. The grass is dense and reaches up to the piglets' heads. The overall scene is a natural, outdoor setting.

Protože divočáci nikomu nevadí !

- EU
- Vláda ČR
- Ministerstvo zemědělství
- Státní správa
- Obyvatelstvo ČR
- Lesníci
- Myslivci
- Zemědělci
- Ochrana přírody

Existuje nějaké řešení ?

**Za současného přístupu všech
zainteresovaných žádné řešení
neexistuje !**

**Stavy černé zvěře (pokud
nepřijde mor či jiná choroba)
budou i nadále prudce stoupat.**

Co navrhují odborníci :

JIŘÍ TUZA : Významnou změnu může také přinést snaha o **snížení zákonné minimální výměry honiteb až na 150 ha,** nebo „**rozumná úprava**“ stávajících **právních předpisů** umožňující původní možnosti lovu černé zvěře, podporu migrace a zamezení kumulace černé zvěře v lesních honitbách nadměrným přikrmováním.

Co navrhují odborníci :

Vodňanský, Krčma, Zabloudil (2003)

- zajistit dostatečně vysoký, ale zároveň také správně prováděný odstřel,
- přestat s nekontrolovatelným přikrmováním černé zvěře,
- intenzivním lovem při vhodných opatřeních se snažit eliminovat černou zvěř z agrární krajiny,
- posílit pravomoci orgánu státní správy myslivosti

Co navrhují „odborníci“ :

Jaromír Bláha z ekologického Hnutí Duha:

- Je samozřejmě nutné dokončit pozemkové úpravy, které se strašně vlečou, aby se pole vrátila jejich vlastníkům a rozčlenila se
- pomohlo by i snížit rozlohy honiteb nebo lepší "práce" myslivců. Bláha tvrdí, že myslivci mnohdy odstřelí nejsilnějšího kance v tlupě, čímž se do reprodukce dostávají i menší kusy.

Co navrhují laici:

Karel Zvářal - 12.1.2012 18:40:00

•Souhlasím s pisatelem M.T. Je zcela evidentní, že v řadě honiteb tento stav všem vyhovuje. Kdyby chtěli, spousta kolegů by na výpomoc dojela. Jako ornitologovi toulajícímu se v noci po lese by jen stačilo hodit granát - a měl bych úspěch jako po velké natláčce.

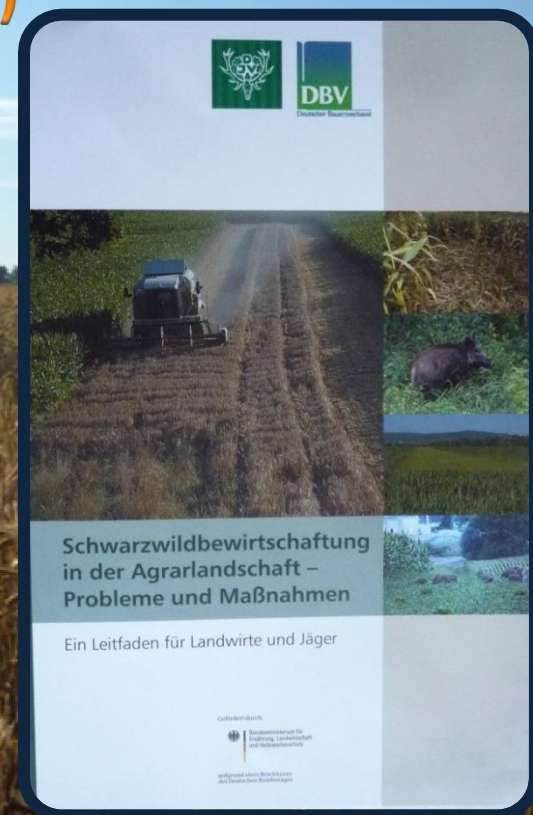

Co navrhuji já:

- ~~EU~~ Rakousko - Uhersko
- ~~Vláda ČR~~ Osvícený monarcha
- ~~Ministerstvo zemědělství~~ Zrušit
- ~~Státní správa~~ Ustanovit biřice
- ~~Obyvatelstvo ČR~~ ~~Podpory + sociální dávky~~
- Lesníci Snížit platy o 80%
- Myslivci Ponechat aktivní + legalizovat pytláctví
- Zemědělci ~~Dotace~~
- Ochrana přírody Naučit je na vepřové maso

Hospodaření s černou zvěří v zemědělské krajině

(problémy a opatření)

Petr Ziegrosser

LF Brno 17.4.2013

Hospodaření s černou zvěří v Poválečný vývoj zemědělské krajiny

Poválečný vývoj

Kukuřice
(zemědělci x myslivci)

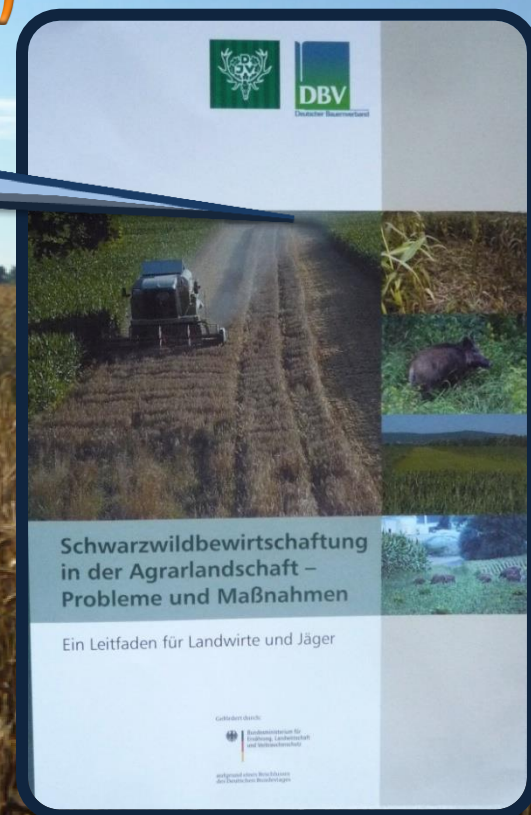
a opatření)

Odchyt černé zvěře

Lovy v kukuřici

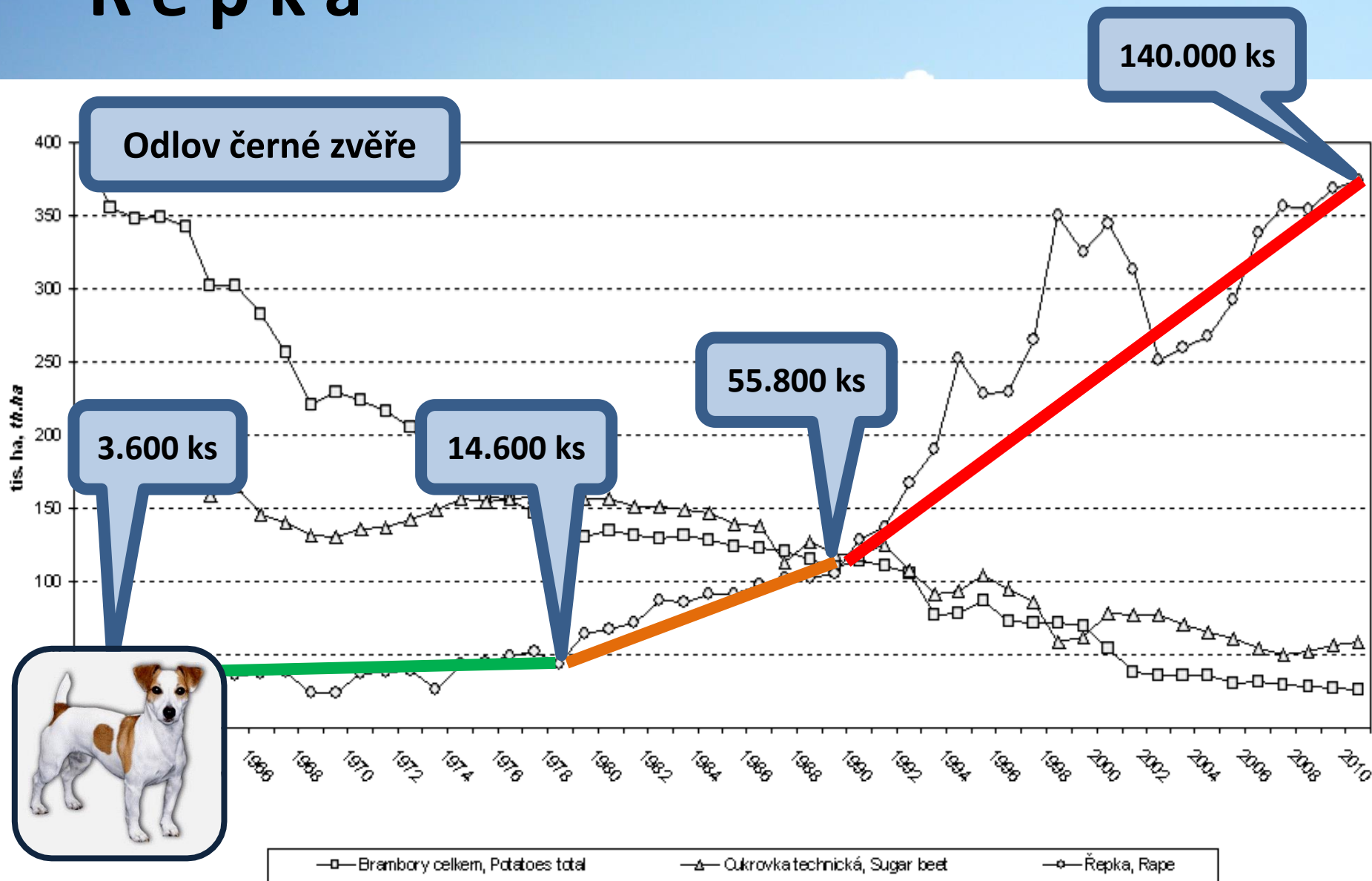

liegrosner

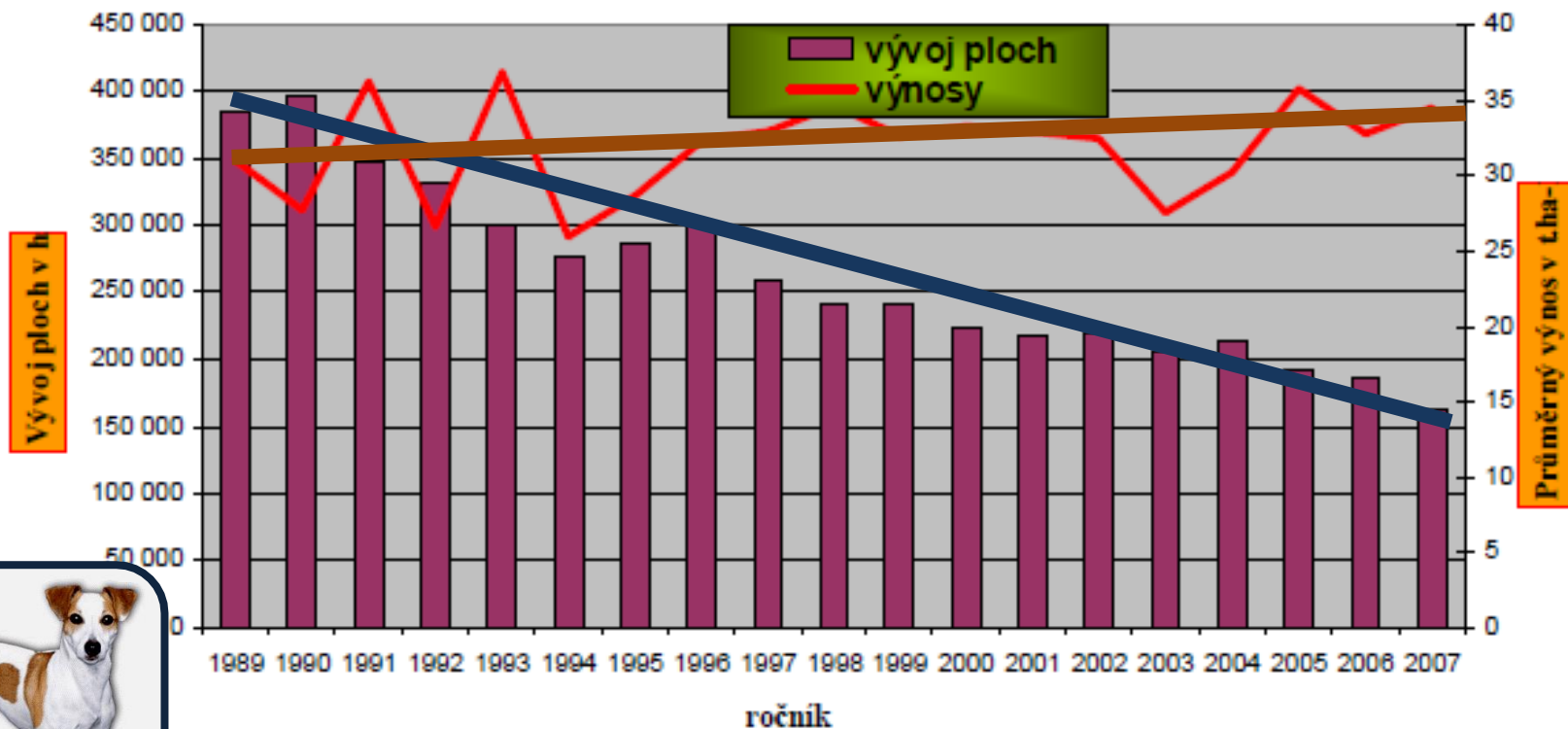
LF Brno 17.4.2013

Řepka

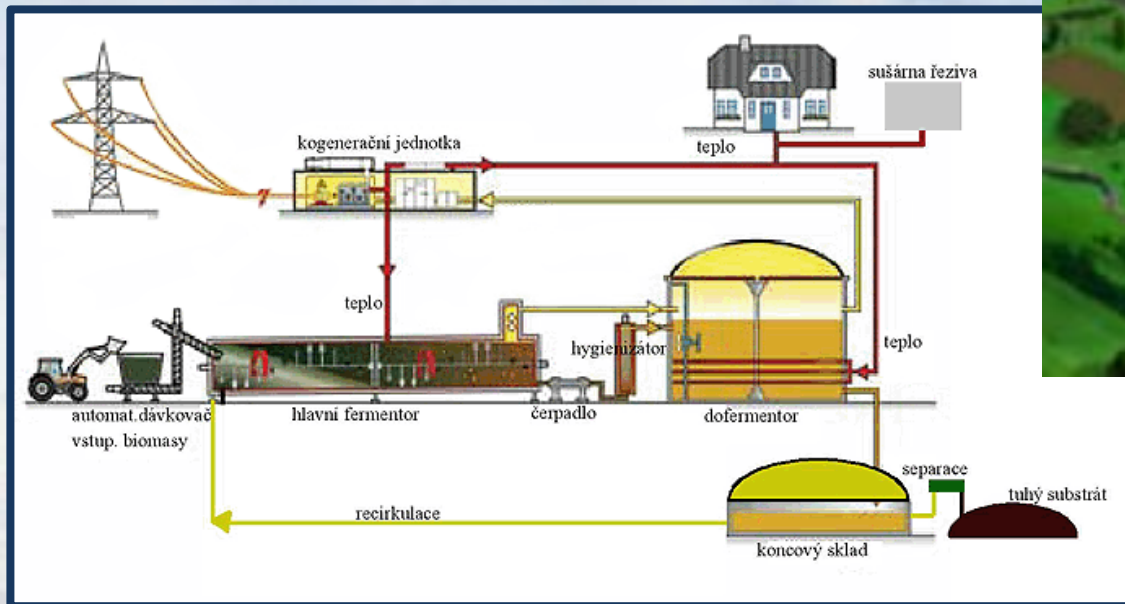

Kukuřice

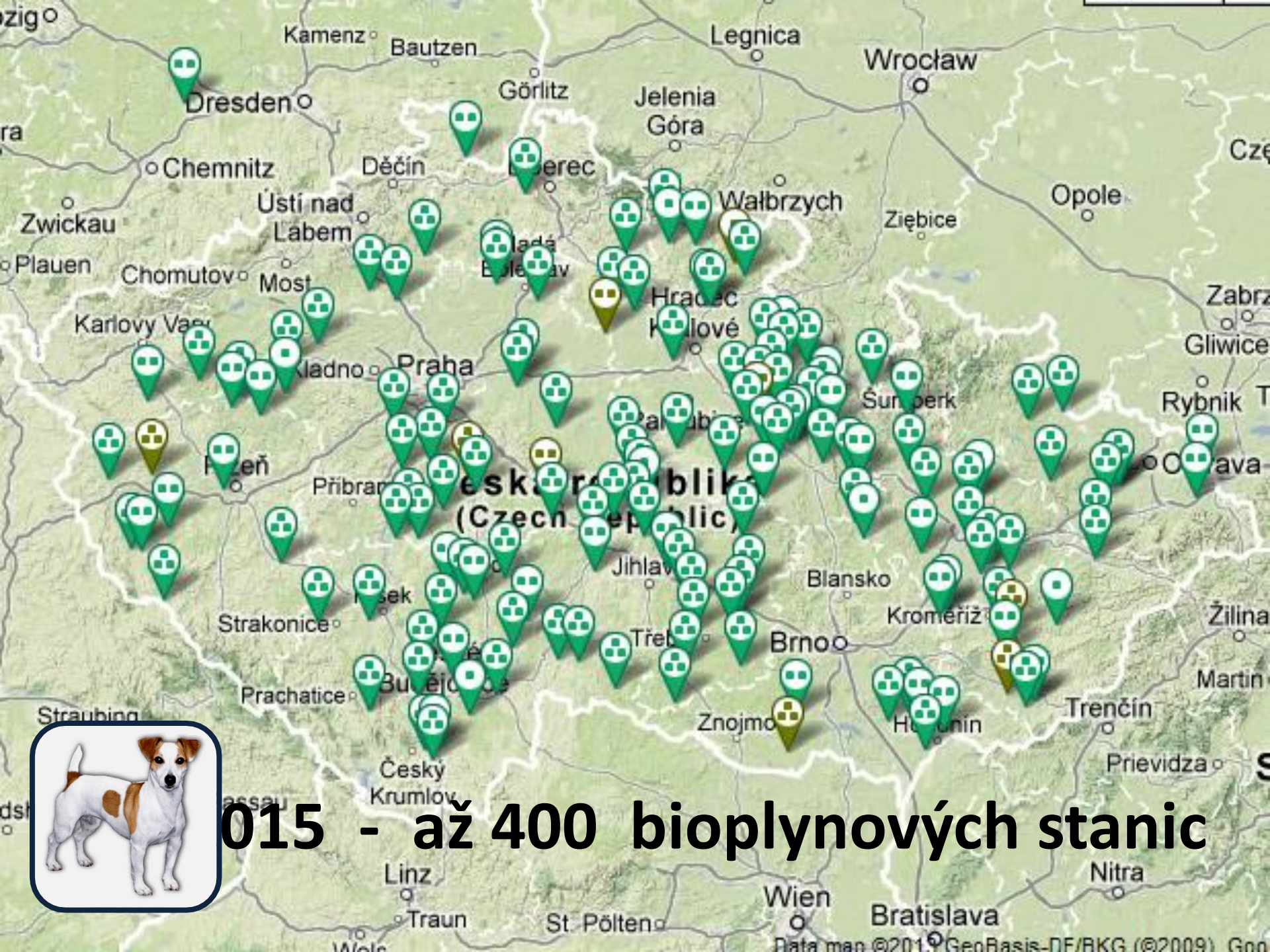
Vývoj ploch a výnosů kukuřice na siláž

Bioplynové stanice

ok 2012 - 362

015 - až 400 bioplynových stanic

Zákon 449/ 2001 o myslivosti

MYSLIVCI

§ 52 Odpovědnost uživatele honitby

(1) Uživatel honitby je povinen uhradit

a) škodu, která byla v honitbě způsobena při provozování myslivosti

na honebních pozemcích nebo na polních plodinách.....

b) škodu, kterou v honitbě na honebních pozemcích nebo na polních plodinách způsobila zvěř

(2) Vykonává – li právo myslivosti sdružení, ručí jeho členové za závazek k náhradě škody společně a nerozdílně

§53 Opatření k zábraně škod působených zvěří

VLASTNÍCI POZEMKŮ

....., případně nájemce honebního pozemku činí přiměřená opatření k zábraně škod působených zvěří

19.7.2012

21.15 hod.

The brochure cover features a collage of images: a combine harvester on a dirt road, a wild boar in a field, and a stream with a dam. At the top right is the DBV logo (Deutscher Bauernverband). At the bottom, it includes the logo of the German Federal Government and the text 'aufgrund einer Vereinbarung mit dem Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz'.

**Schwarzwildbewirtschaftung
in der Agrarlandschaft –
Probleme und Maßnahmen**

Ein Leitfaden für Landwirte und Jäger

Gründer des Monats
Bundesministerium für
Ernährung, Landwirtschaft
und Verbraucherschutz

aufgrund einer Vereinbarung
mit dem Bundesministerium
für Ernährung, Landwirtschaft
und Verbraucherschutz

Důležité zásady

Založení pruhů ihned při setí
kukuřice je daleko lepší než
jejich následné vysečení.

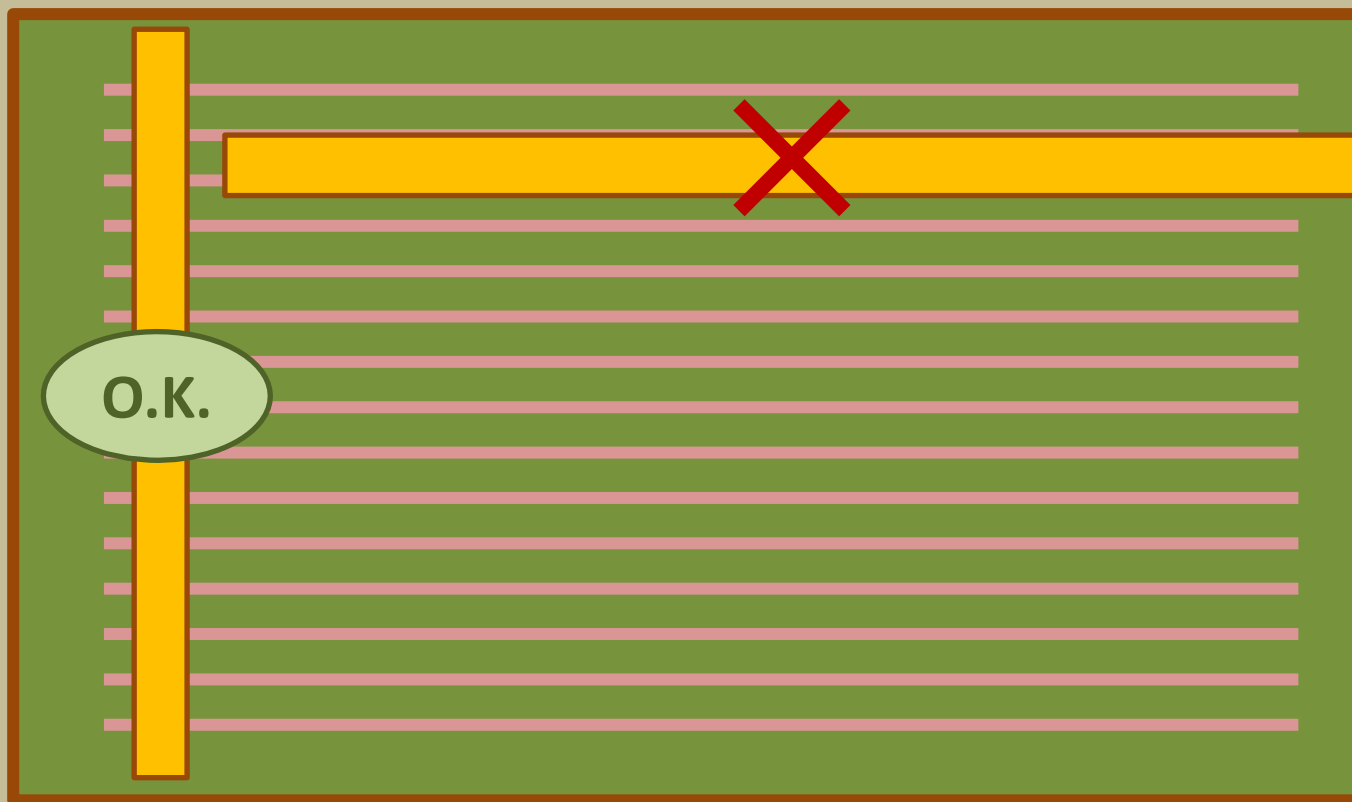

Důležité zásady

**Průseky založené napříč
řádků kukuřice jsou pro lov
výhodnější jak ty ve směru
řádků**

Důležité zásady

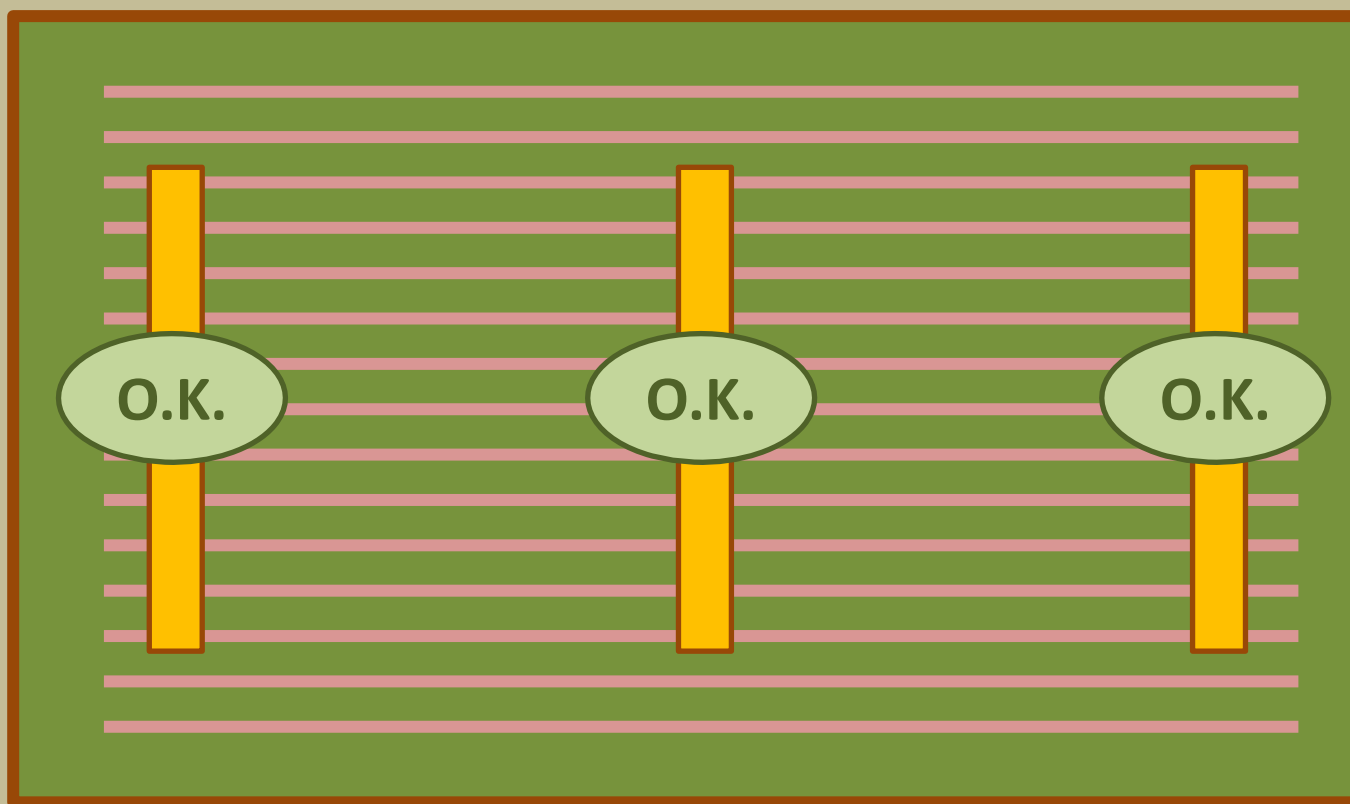

Důležité zásady

**Průseky, které jsou na obou
koncích uzavřeny, vytvářejí u
černé zvěře pocit bezpečí**

Důležité zásady

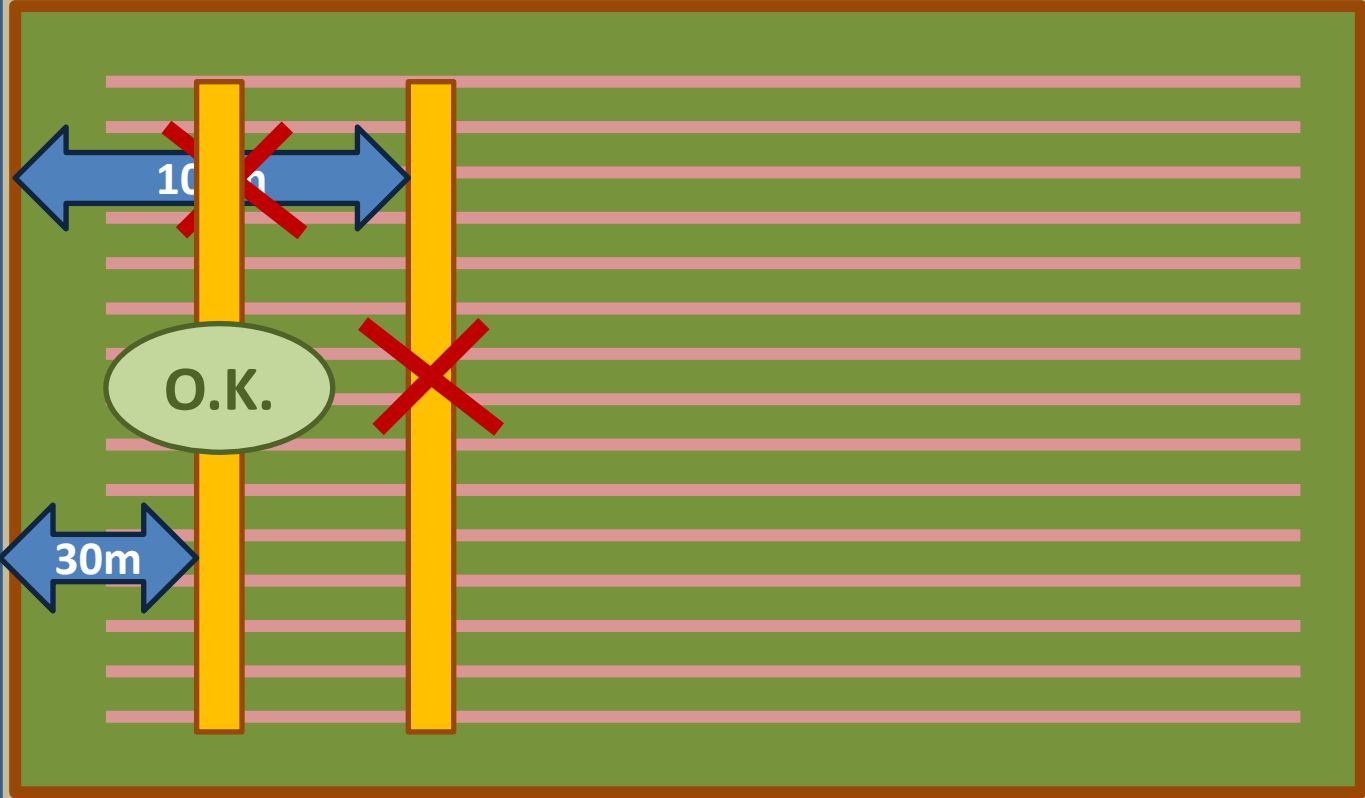

Důležité zásady

**Lovecké průseky by se
neměly dělat daleko od
hranice lesa**

Důležité zásady

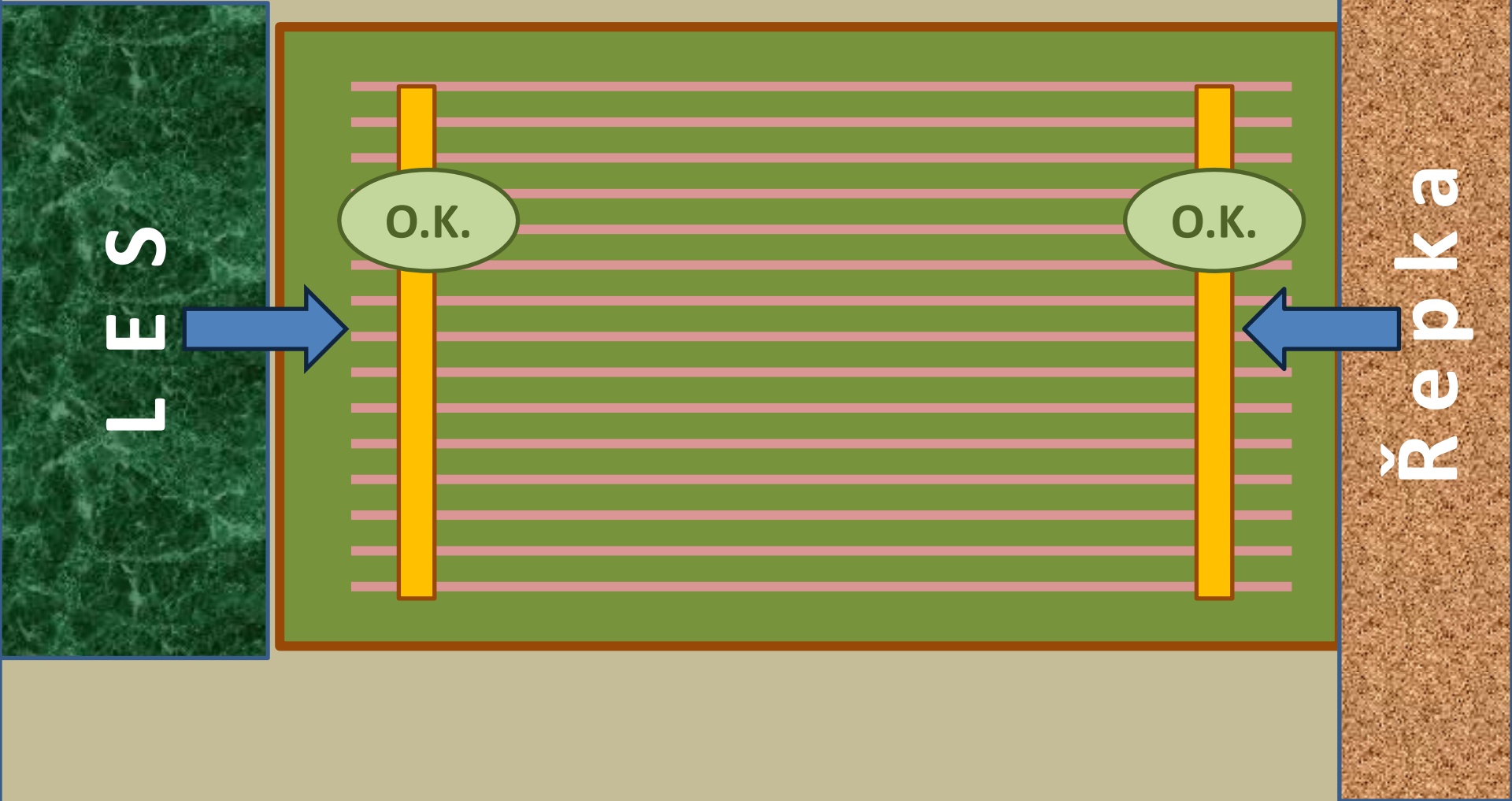

Důležité zásady

**Lovecké průseky by měly být
umístněny na přirozených
tazích černé zvěře**

Důležité zásady

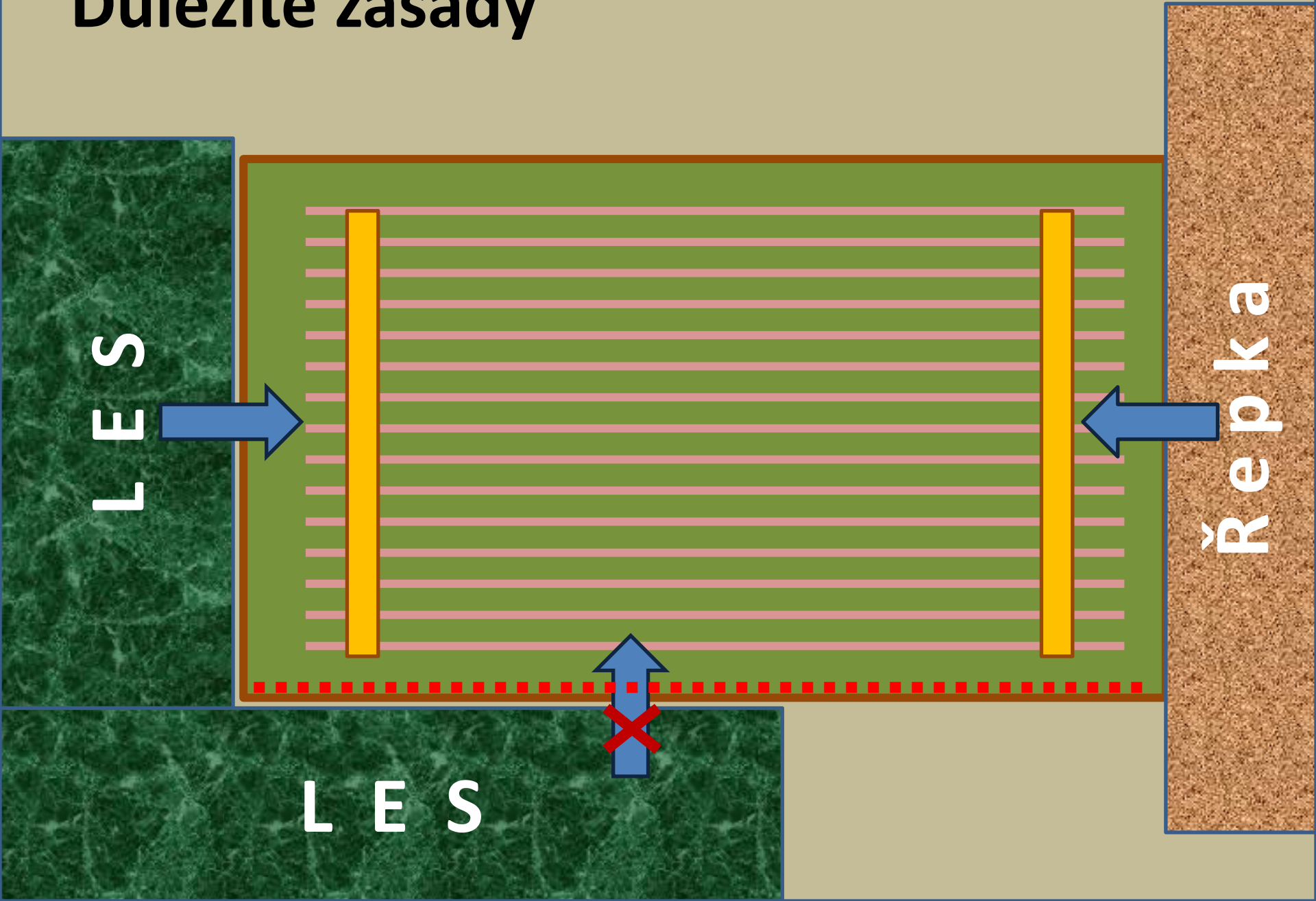

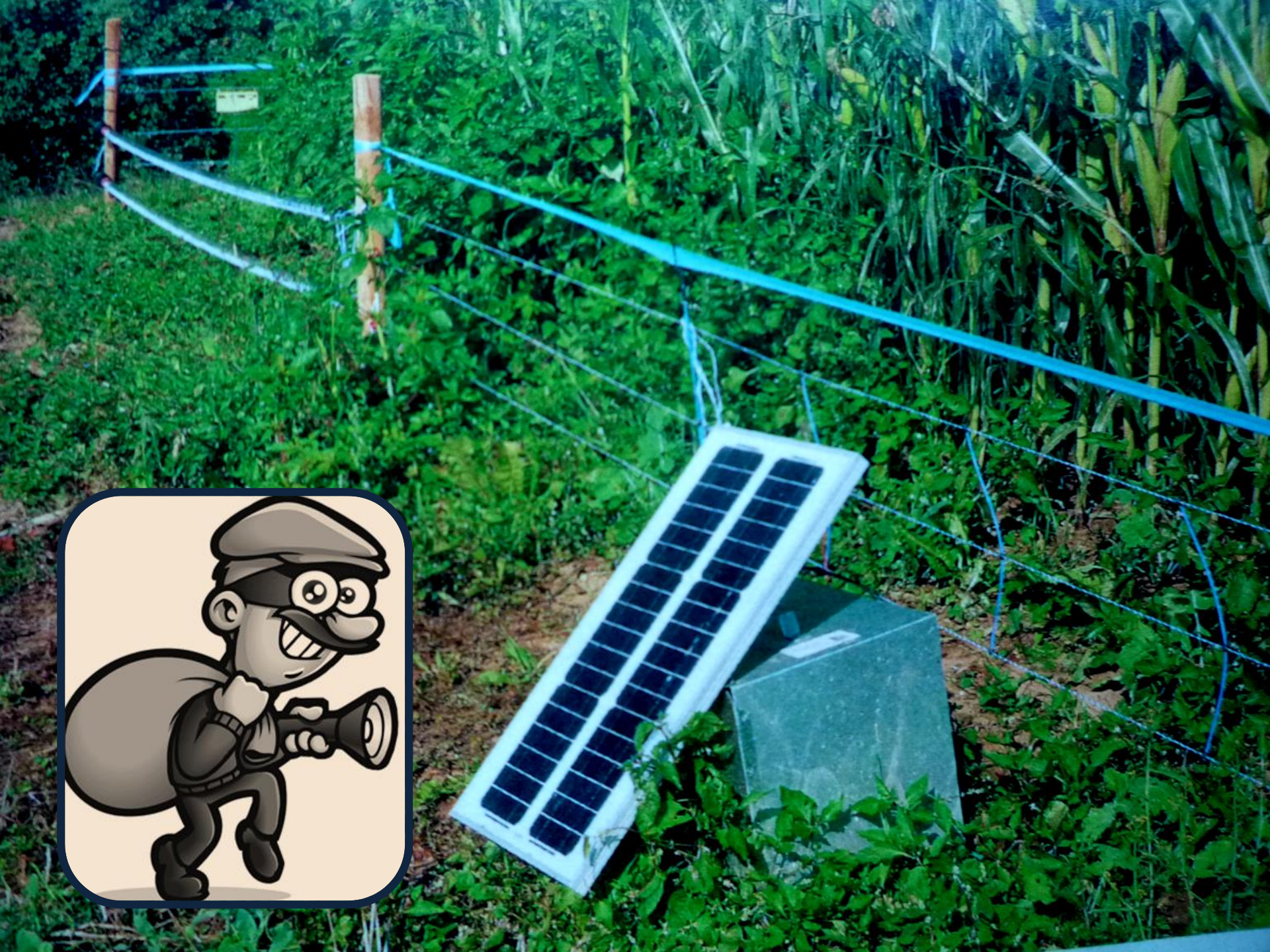
Důležité zásady

Usměrnění tahu černé zvěře
z lesa do pole elektrickým
ohradníkem

Důležité zásady

Důležité zásady

**Spolupráce sousedních revírů
(pole – les) je nutná a
potřebná**

Důležité zásady

**Lovecké průseky
v zemědělských plodinách
jsou dlouhodobě účinné
tehdy, když jsou zakládány
plošně a ve všech revírech**

Důležité zásady

V polních revírech s velkými celky zemědělských kultur jsou lovecké průseky často jedinou možností, kde úspěšně lovit zvěř

Důležité zásady

**Lovecké průseky jsou účinné
i v letech s nižším stavem
černé**

Důležité zásady

Lovecké průseky jsou vhodné také pro kontrolu stavů zvěře v dané lokalitě a umožňují včas začít s redukcí zvěře

Důležité zásady

**Používání loveckých průseků
lovci má i odstrašující efekt
pro černou a tím chrání
kulturu před škodami**

Důležité zásady

**Lovecké průseku umožňují
lepší orientaci v
nepřehledném lánu kukuřice**

Důležité zásady

**Lovecké průseky slouží také
k lovu černé zvěře při sklizni**

Důležité zásady

**Lovecké průseky slouží také k
usnadnění dohledávek a
odvozu černé zvěře**

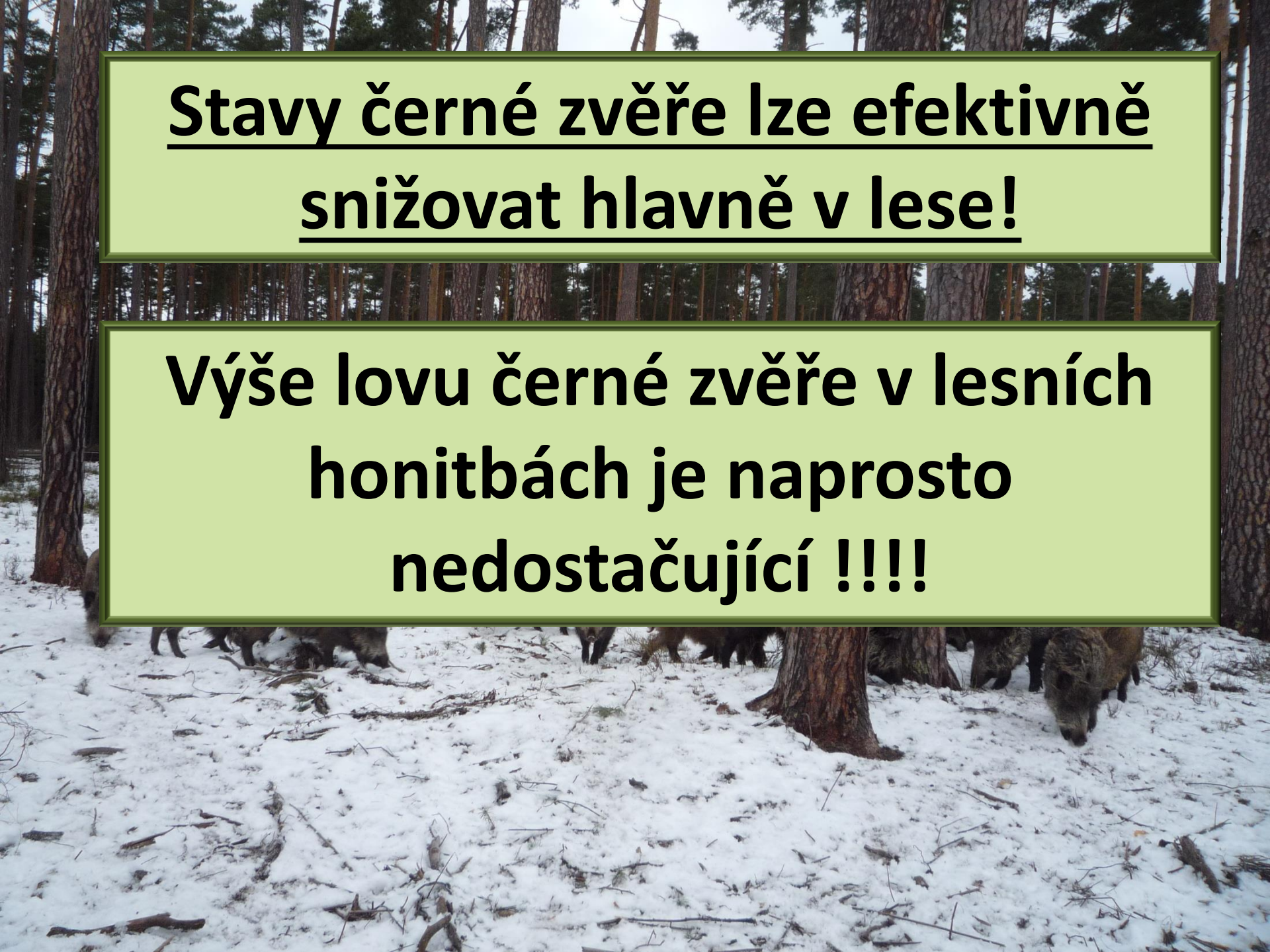
Klíč
úč
zer
spolu
poze

**Stavy černé zvěře lze efektivně
snižovat hlavně v lese!**

**Výše lovu černé zvěře v lesních
honitbách je naprosto
nedostačující !!!!**

Hlavní příčiny

1. Odlov selat v období před naháňkami je v lesních revírech minimální a naprosto nedostačující. Zvěř je tam zašetrována.

2. Odlovu se nevěnuje náležitá pozornost, lov není dostatečně razantní, zvěř má v lesních honitbách absolutní klid.

Hlavní příčiny

A photograph of a forest floor covered in snow. Several brown bears are resting on the ground, some lying down and some standing. The forest is composed of tall, thin trees, likely pines or spruces, with snow on the ground and some snow on the branches.

3. Některé lesní revíry jsou tak málo lovecky obhospodařovány, až se z nich staly klidové zóny pro černou zvěř.

4. Lov černé zvěře v polích je díky neustále narůstajícímu podílu kukuřic, řepky a ostatních technických plodin velice obtížný.

Jako řešení se proto nabízí:

A. Od ledna do června důsledně vnadit černou zvěř v lese, na vnadištích intenzivně lovit a lovcům vyplácet prémii za každé prokazatelně ulovené sele.

B. Zásadně nekrmit ani nevnadit černou na hranic pole – les.

Jako řešení se proto nabízí:

C. Nevytvářet žádné klidové zóny pro černou zvěř!

D. Neprovádět tak zvaný intervalový lov – lovit neustále!

E. Škody způsobené černou zvěří rozdělit na všechny honitby v oblasti.

Jako řešení se proto nabízí:

F. Dobře organizované naháňky se slíděním prováděné na velké ploše (i při zapojení několika malých honiteb) lze jen doporučit.

G. Na společných lovech nepovolovat odlov vedoucích a starých bachyní. Staré bachyně lovit pouze při individuálním odlovu.

12/09/2006

Детская мастерская | Схема мастерской отсюда берется

Chyták Libavá

**Redukce černé zvěře
odchytem je vysoce
efektivní způsob snižování
škod na zemědělských
kulturách**

Lov šouláním na černou v kukuřici

Odvaha a vytrvalost

Dobrá orientace, lépe GPS navigace

Rozhodnost (vystřelit na každý kus černé co uvidím)

Síla nebo dobří kamarádi

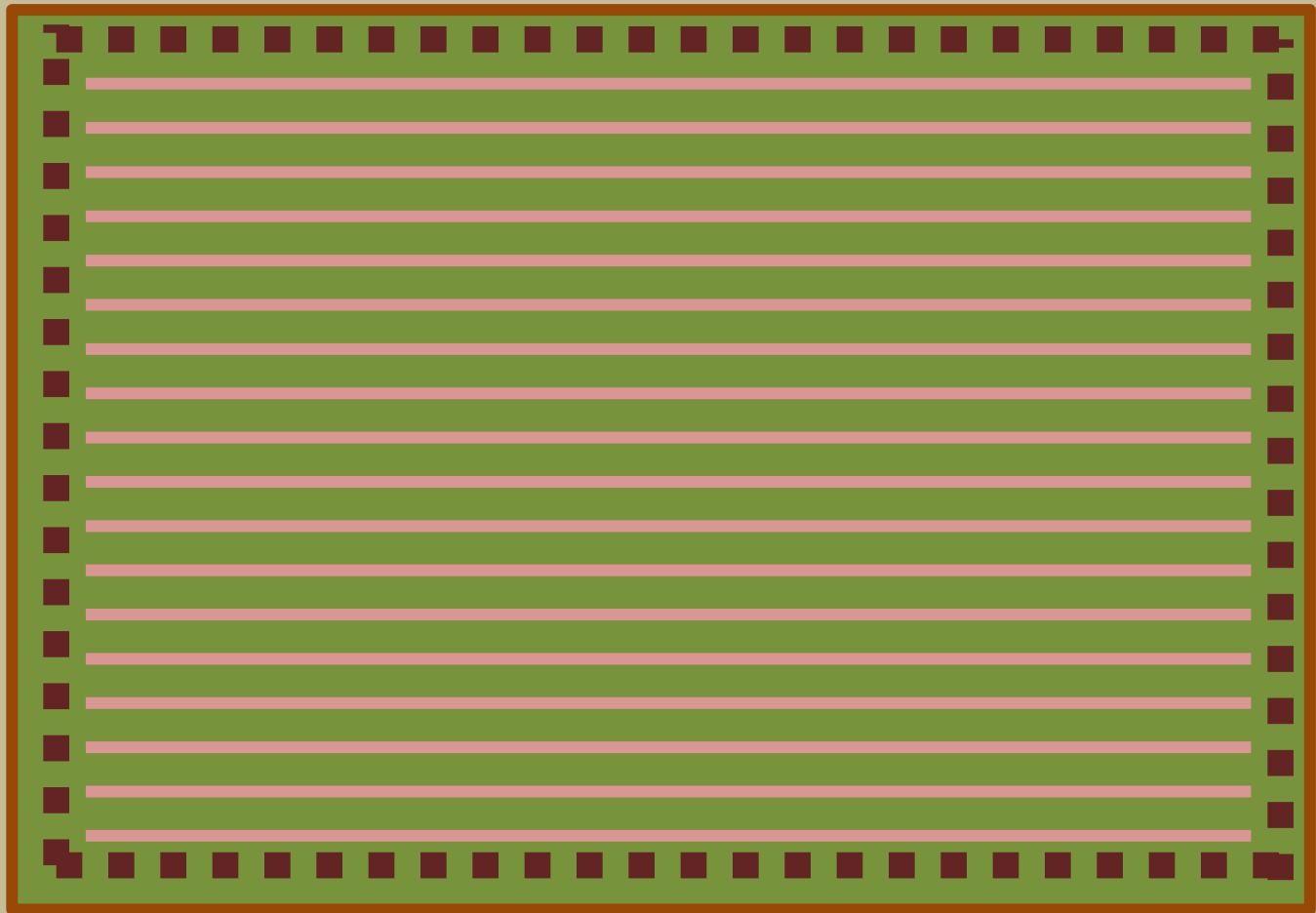
Jistota, že jsem v kukuřici sám

Dobrý pes na dohledávku je výhoda

Velký mrazák nutný

Společný lov na černou zvěř v kukuřici

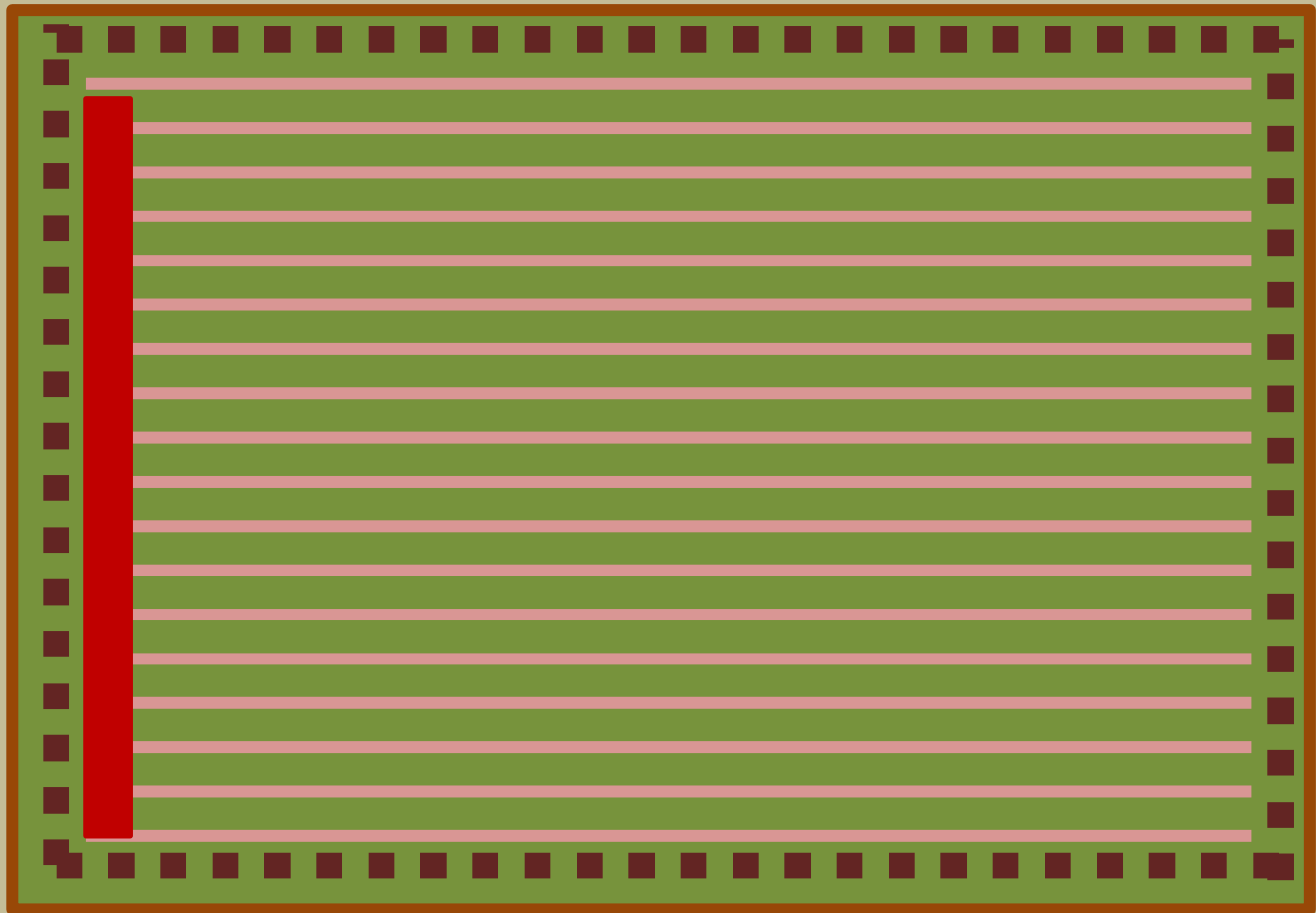
asi 100 střelců

Společný lov na černou zvěř v kukuřici

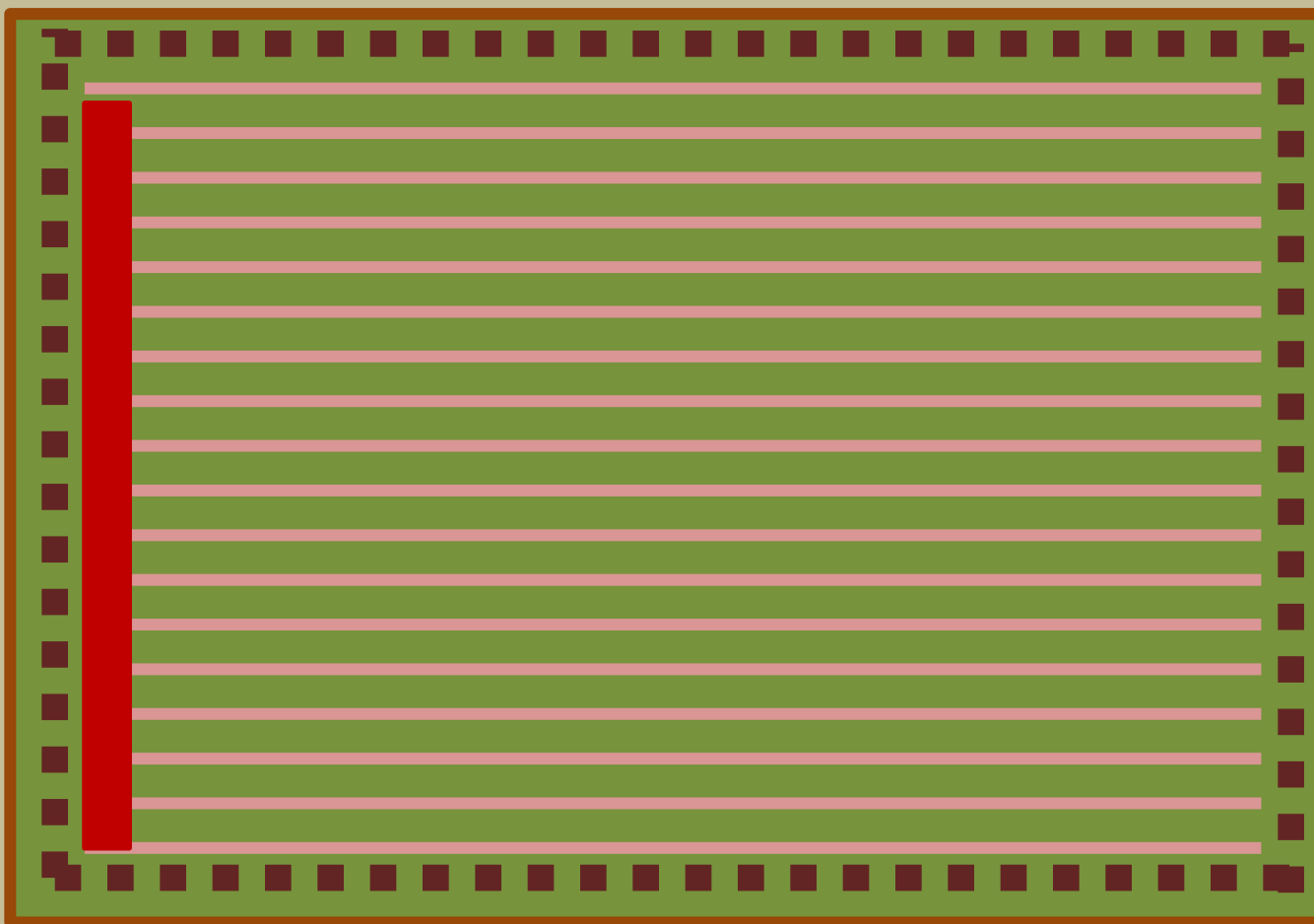
asi 100 střelců + 40 – 50 honců a psovodů

Společný lov na černou zvěř v kukuřici

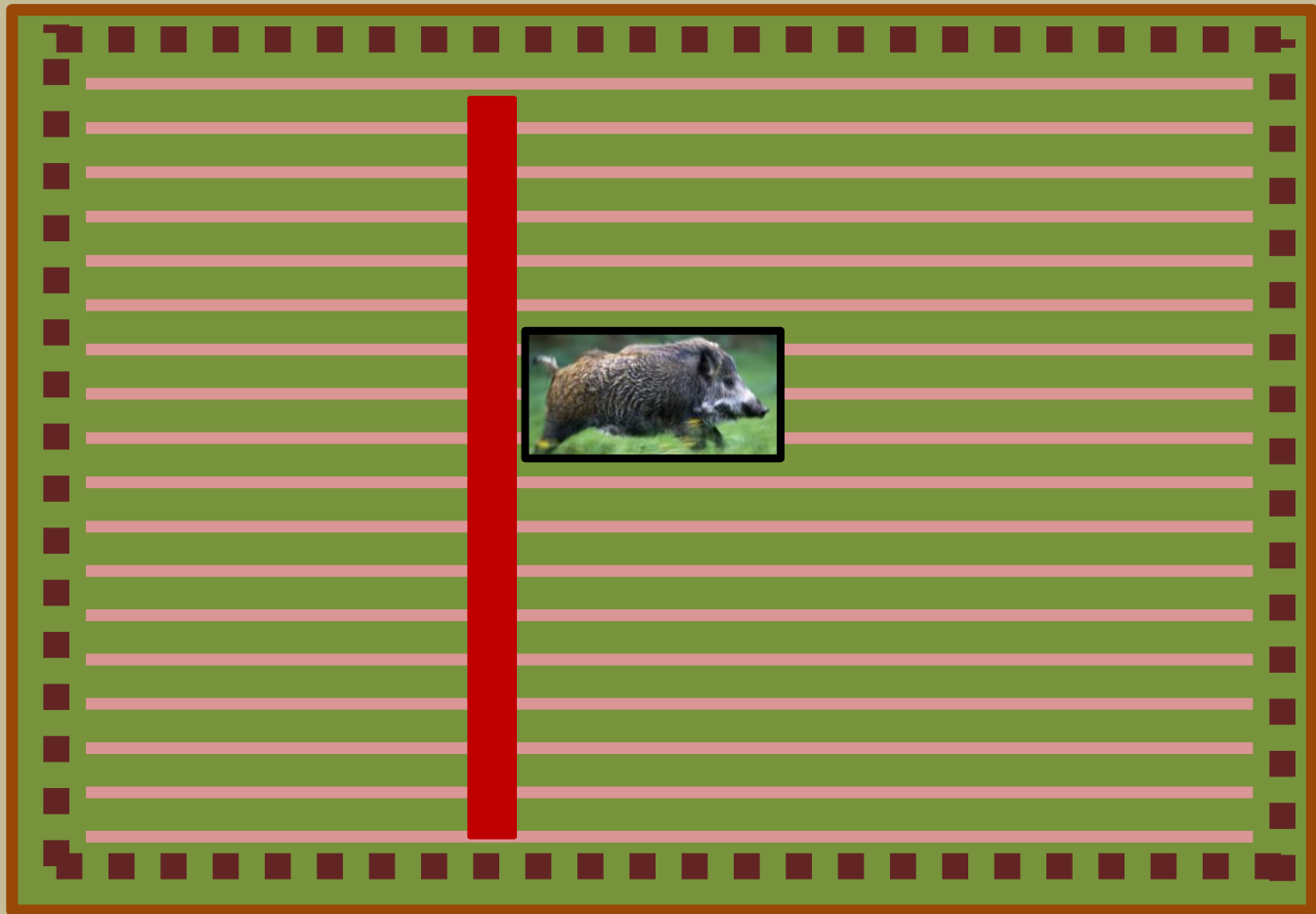
asi 100 střelců + 40 – 50 honců a psovodů

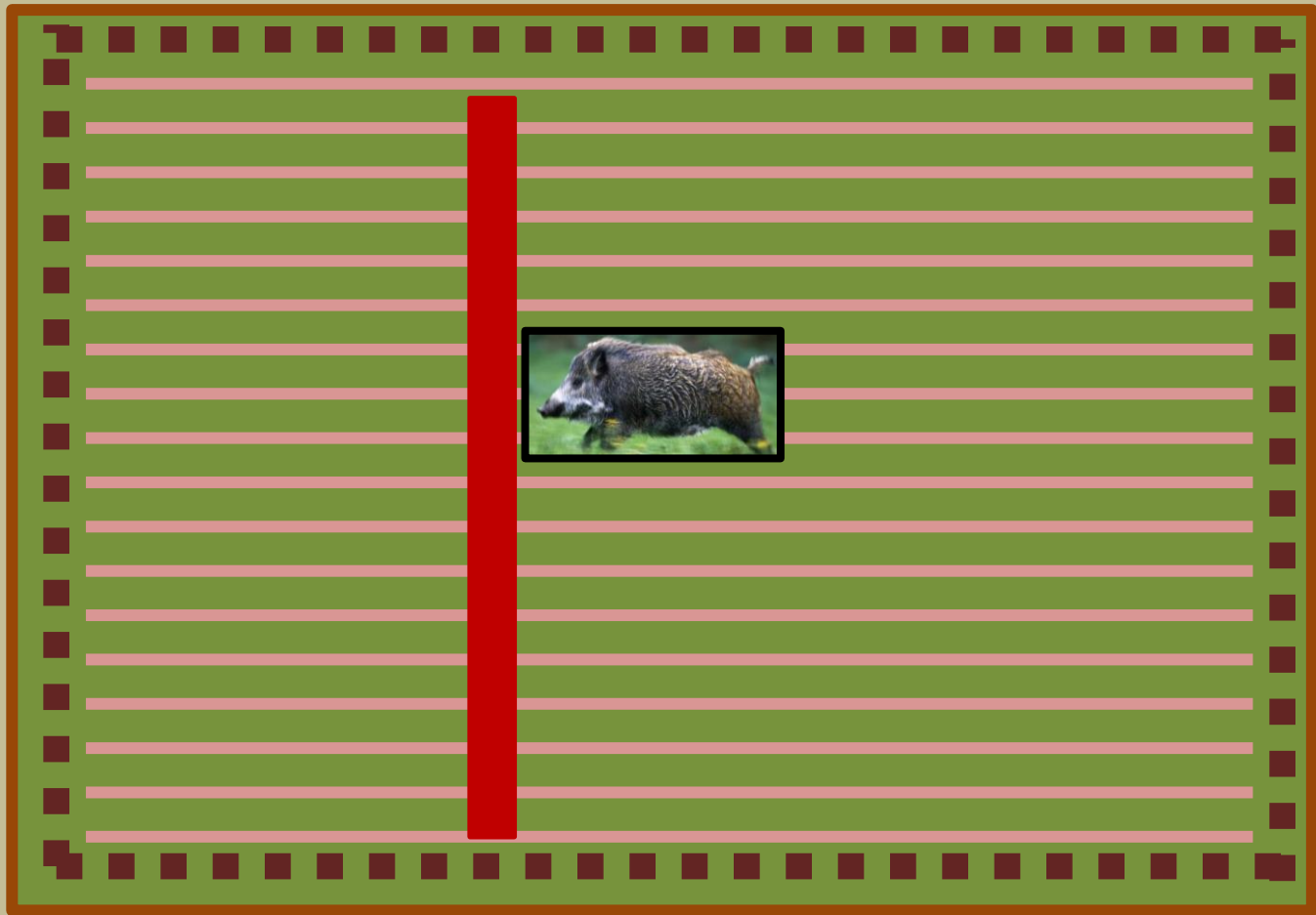
Společný lov na černou zvěř v kukuřici

asi 100 střelců + 40 – 50 honců a psodůů

Společný lov na černou zvěř v kukuřici

asi 100 střelců + 40 – 50 honců a psodůů

**96 kulovnic + ? brokovnic
+ 60 honců a psovodů**

23 ks černé zvěře

VŠICHNI PŘEŽILI !!!

Společný lov na černou zvěř při sklizni kukuřice

A combine harvester is shown in a cornfield, discharging a stream of green silage into a trailer. The harvester has the name 'HAJECCE' visible on its side. The background shows a cloudy sky and the tops of corn plants.

Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti

§ 45 zakázané způsoby lovu:

r) lovit zvěř na honebních pozemcích, na kterých současně probíhá sklizeň zemědělských plodin, a na sousedních pozemcích ve vzdálenosti do 200 m od hranice těchto pozemků

Na odlovu černé zvěře má zájem jak majitel či nájemce honitby, tak i zemědělec. Aby se předešlo případným nehodám, je třeba:

- Zemědělec musí včas oznámit termín sklizně, aby mohl vedoucí lovu vše a včas dobře připravit**
- Vedoucí lovu musí pozvat pouze zkušené lovce. Musí také zajistit dohledávky kvalitními barváři**
- Všichni účastníci lovu musí mít na sobě oblek signální barvy (pásy na klobouky nestačí !)**

- Je třeba zajistit pro každého střelce lehký přenosný posed a tím snížit riziko odrazu projektilu při střelbě
- Určit místo setkání tak, aby odstavená vozidla nepřekážela provozu sklízecí techniky
- Vedoucí lovu musí kromě běžných bezpečnostních upozornění zvláště upozornit na nebezpečí vyplývající z pohybu osob a strojů při sklizni
- Každý střelec musí být vedoucím lovu zaveden na střelecké místo a tam poučen o směru střelby. Je vhodné také určit maximální vzdálenost, po kterou se může střílet. Nikdy se nesmí střílet do stolicí kukuřice! Během lovu nikdo nesmí opustit přidělené místo.

- Každý střelec musí navázat oční kontakt se svým sousedem.
- Postavení střelců přímo ke kukuřicím je, vzhledem k rychlosti sklizňové techniky, nebezpečné. Střelci, kteří nemají pevné stanoviště (přenosný posed) často své stanoviště svévolně mění, což je velice nebezpečné.
- Zbraň se nabíjí na stanovišti a po skončení lovu se na stanovišti vybíjí. Výjimky ve zvláštních případech povoluje vedoucí lovu.

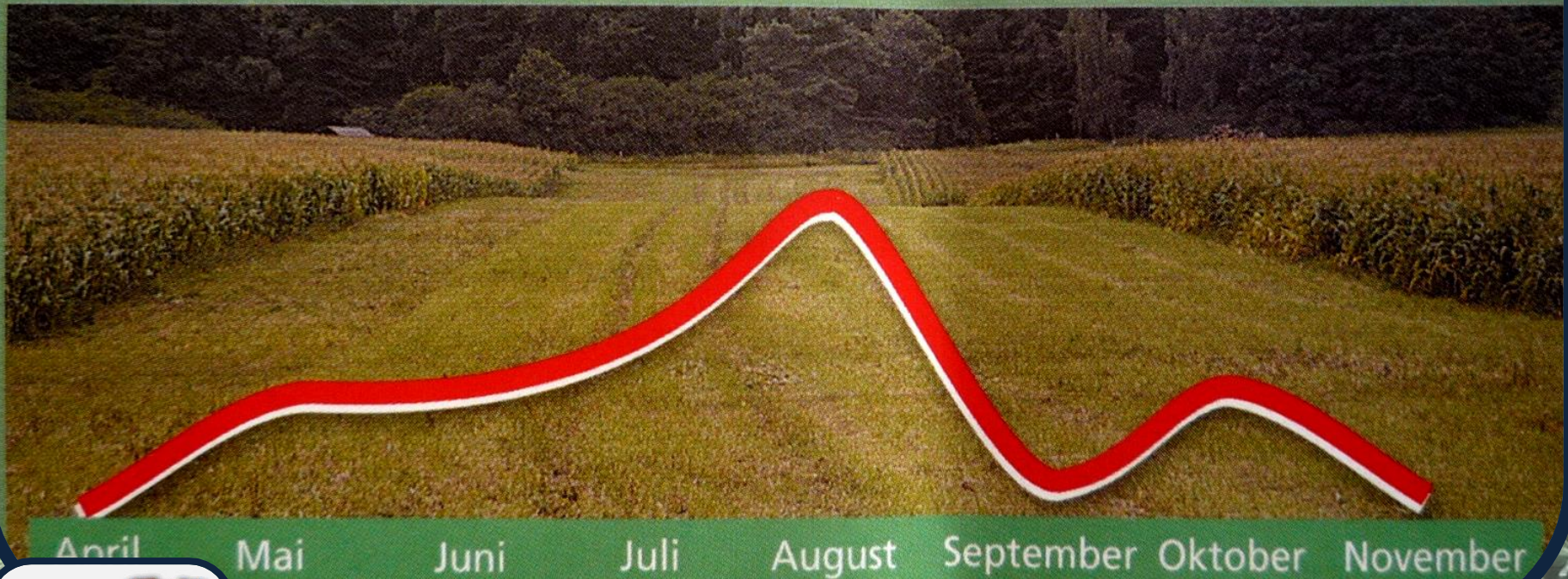
- **Dohledávka zvěře v ještě stojící kukuřici je možná pouze tehdy, když je zajištěno odstavení sklízecí techniky. Za provozu sklízecích strojů nelze v kukuřici dohledávku provádět!**
- **Všichni účastníci lovu musí mít, pro případ nehody, telefonické spojení na vedoucího lovu**

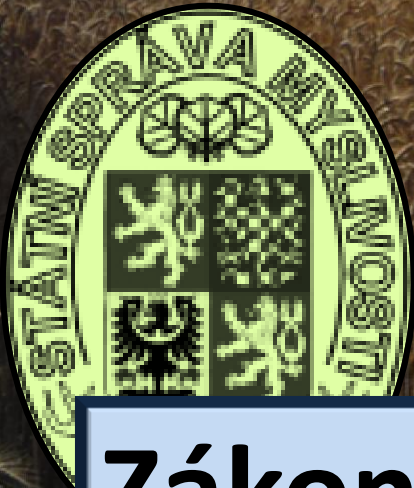
www.loveckasmecka.cz

Verteilung der Schwarzwildstrecken auf den Versuchsflächen nach Monaten

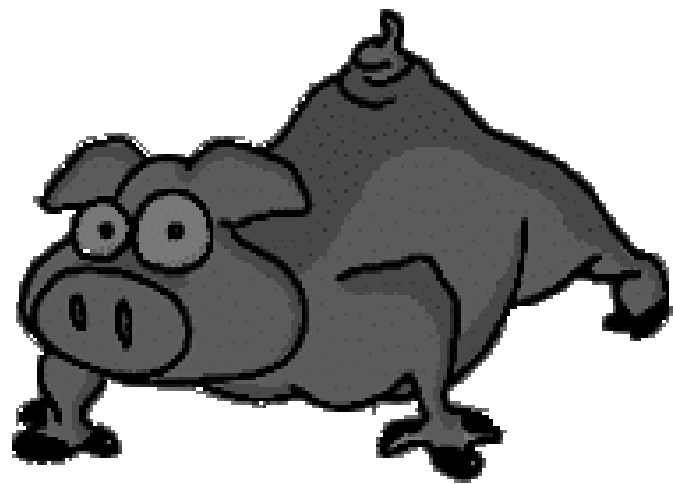
Co dělat ?

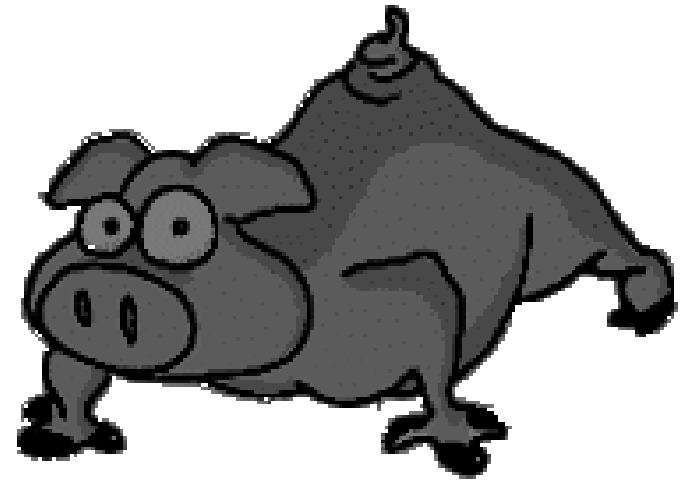

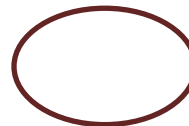
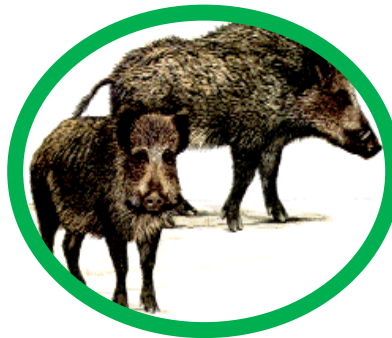
Zákon 449/ 2001 o myslivosti

Snížení stavů zvěře a zrušení jejího chovu

Vyžaduje-li zájem vlastníka, popřípadě nájemce honebních pozemků nebo zájem zemědělské nebo lesní výroby, ochrany přírody anebo zájem mysliveckého hospodaření, aby počet některého druhu zvěře byl snížen, orgán státní správy myslivosti povolí, popřípadě uloží uživateli honitby příslušnou úpravu stavu zvěře. Nelze-li škody působené zvěří snížit technicky přiměřenými a ekonomicky únosnými způsoby, uloží orgán státní správy myslivosti na návrh vlastníka, popřípadě nájemce honebního pozemku nebo na návrh orgánu ochrany přírody nebo orgánu státní správy lesa snížení stavu zvěře až na minimální stav, popřípadě zruší chov druhu zvěře, který škody působí.

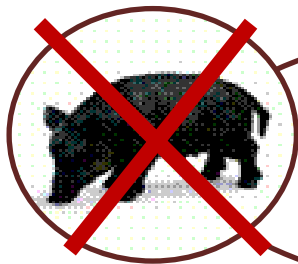

100 Kč / ha

1 Kč / ha

100 Kč / ha

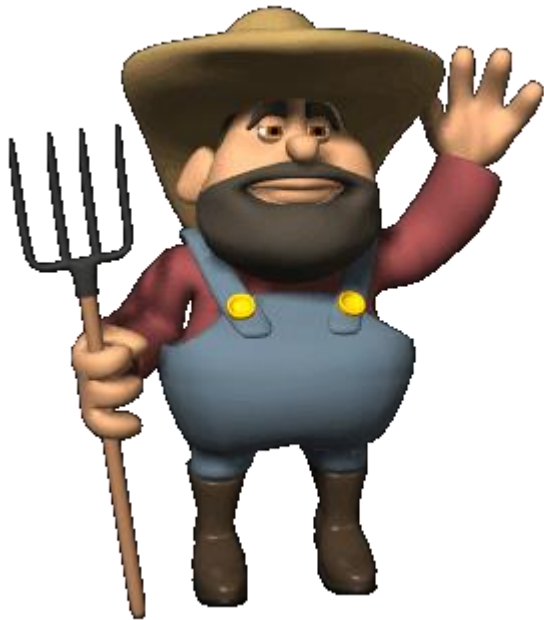
1 Kč / ha

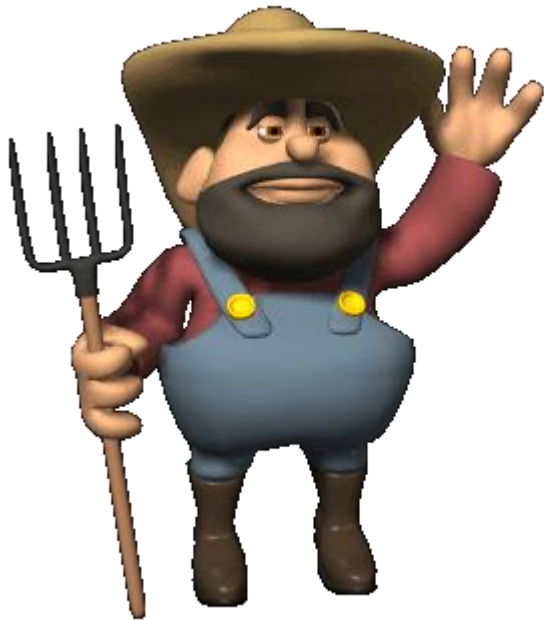
Honitba bez zvěře

= žádné škody

= žádný nájem

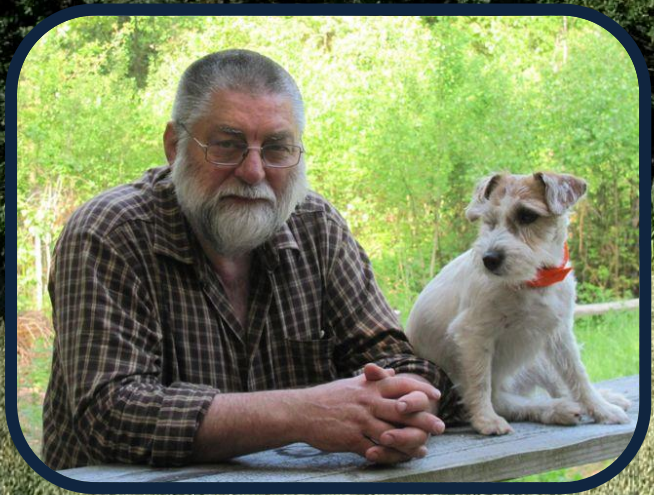
**Minimální škody je
nutno akceptovat !**

**Nejlepší je, když se
sedlák a myslivec
dohodnou a
spolupracují.**

Děkuji za pozornost !

Petr Ziegrosser (arev@arev.cz)

Třeboň 2/2013